

Polskie Badanie Przestępczości

wyniki XIII edycji badania w porównaniu do
poprzednich edycji

Wydział ds. Analiz i Kontroli Zarządczej
Gabinet KGP

Spis treści

Informacje o badaniu	2
Ocena Policji	3
Lęk przed przestępczością	7
Oczekiwania wobec Policji	9
Znajomość aplikacji	10
Zawód policjanta	13
Podsumowanie	16

Informacje o badaniu

Polskie Badanie Przeszeczności jest projektem badawczym realizowanym cyklicznie od stycznia 2007 roku. Na przełomie stycznia i lutego 2020 roku zrealizowano trzynastą edycję.

Badanie jest realizowane na próbie 17 tys. Polaków powyżej piętnastego roku życia - po 1000 respondentów (losowa próba reprezentatywna) w na obszarze działania każdej komendy wojewódzkiej i Komendzie Stołecznej Policji. Wylosowanie próby, przeprowadzenie badania w terenie oraz opracowanie statystyczne danych Komenda Główna Policji zleca niezależnym firmom badawczym. Obecna edycja badanie była zrealizowana przez konsorcjum firmę Danae sp. z o.o. Wyniki PBP są wykorzystywane przede wszystkim do wyznaczania głównych kierunków pracy polskiej Policji oraz do ewaluacji jej efektów.

PBP ze względu na sposób wykorzystywania jego wyników jest realizowane zawsze w styczniu danego roku podsumowując w ten sposób rok poprzedni – respondent może dokonać oceny z perspektywy mijającego roku.

Polskie Badanie Przeszeczności dotyczy przede wszystkim oceny pracy policjantów i skuteczności Policji w walce z przeszecznością oraz lęku przed przeszecznością. W ostatniej edycji badania, poza pytaniami dotyczącymi oceny Policji, poczucia bezpieczeństwa, największych zagrożeń, oczekiwań w stosunku do Policji, w kwestionariuszu zawarto pytania dotyczące atrakcyjności zawodu policjanta oraz przyczyny, dla których podejmuje się decyzję o wyborze zawodu policjanta.

Założenia organizacyjne i metodologiczne XIII edycji PBP:

- termin realizacji badania w terenie: styczeń/luty 2020 roku,
- narzędzie: badanie typu face to face (wywiad kwestionariuszowy),
- wielkość próby badawczej: badanie realizowane na próbie losowej 17 000 Polaków powyżej 15 roku życia, 1 000 ankietowanych z terenu działania każdej komendy wojewódzkiej Policji (w 16 województwach oraz na obszarze działania Komendy Stołecznej Policji),
- próba jest reprezentatywna zarówno dla Polski, jak i dla poszczególnych województw oraz obszaru działania Komendy Stołecznej Policji,
- realizacja badania w terenie: firma Danae sp. z o.o.

Analiza wyników badania

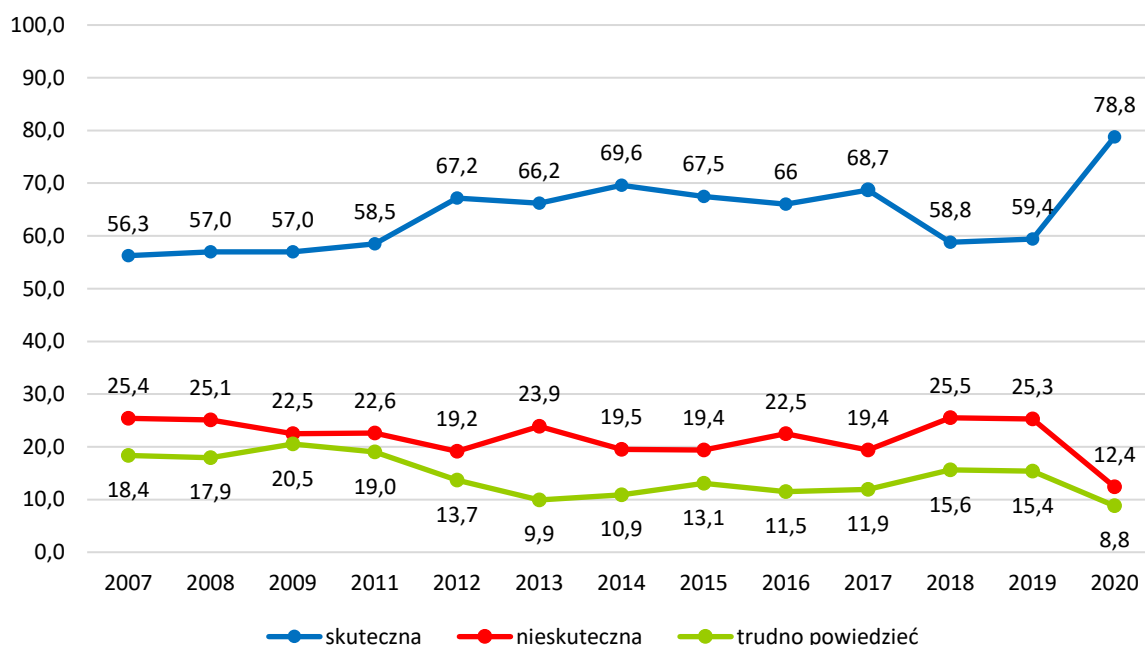
1. Ocena Policji

1.1. Skuteczność Policji

Zdecydowana większość Polaków (78,8%) uważa Policję za skuteczną w walce z przestępczością. Odmienną opinię wyraża 12,4% badanych, a 8,8% nie ma zdania na ten temat.

W porównaniu z poprzednią edycją, oceny skuteczności Policji znacząco się poprawiły. Odsetek ocen pozytywnych wzrósł o 19,4 p.p. przy jednoczesnym spadku odsetka ocen negatywnych o 12,9 p.p. Wykres 1.

Wykres 1. Czy Policja w walce z przestępczością w Pana(i) okolicy jest skuteczna?

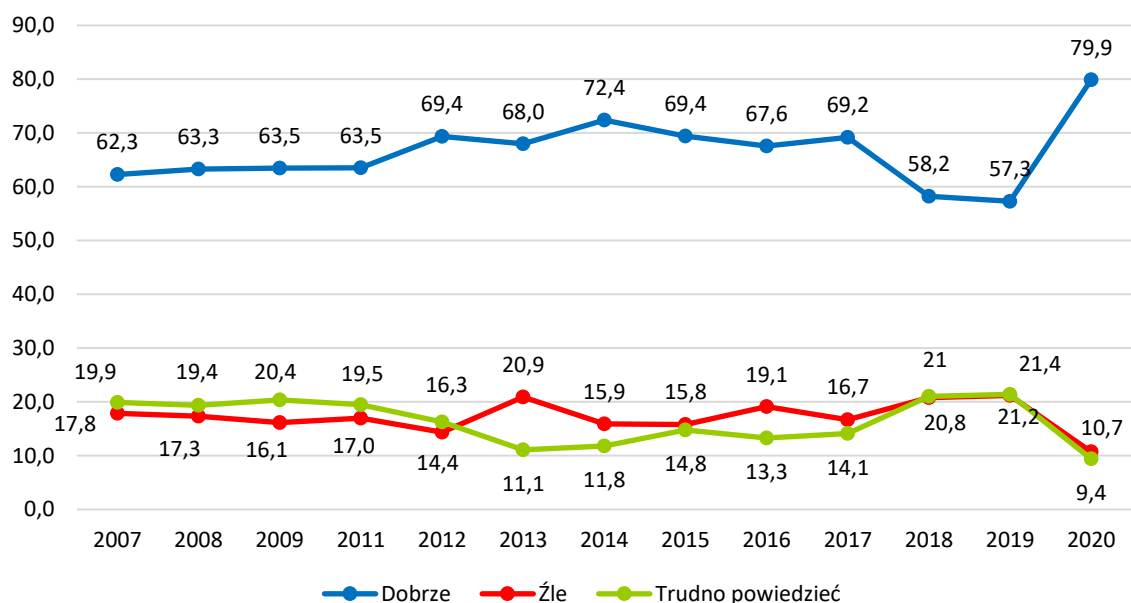

1.2. Ocena pracy policjantów

Na podobnym do skuteczności Policji poziomie oceniana jest praca policjantów pełniących służbę w miejscu zamieszkania respondentów. Zdecydowana większość (79,9%) ocenia ją dobrze. Negatywne oceny przyznaje co dziesiąty badany (10,7%), a zbliżony odsetek ankietowanych (9,4%) nie potrafi wypowiedzieć się na ten temat.

W porównaniu do poprzedniej edycji badania, odsetek ocen pozytywnych wzrósł o 22,6 p.p., a negatywnych – spadł o 10,5 p.p. Wykres 2.

Wykres 2. Jak ocenia Pan/i pracę policjantów pełniących służbę w okolicy miejsca zamieszkania?

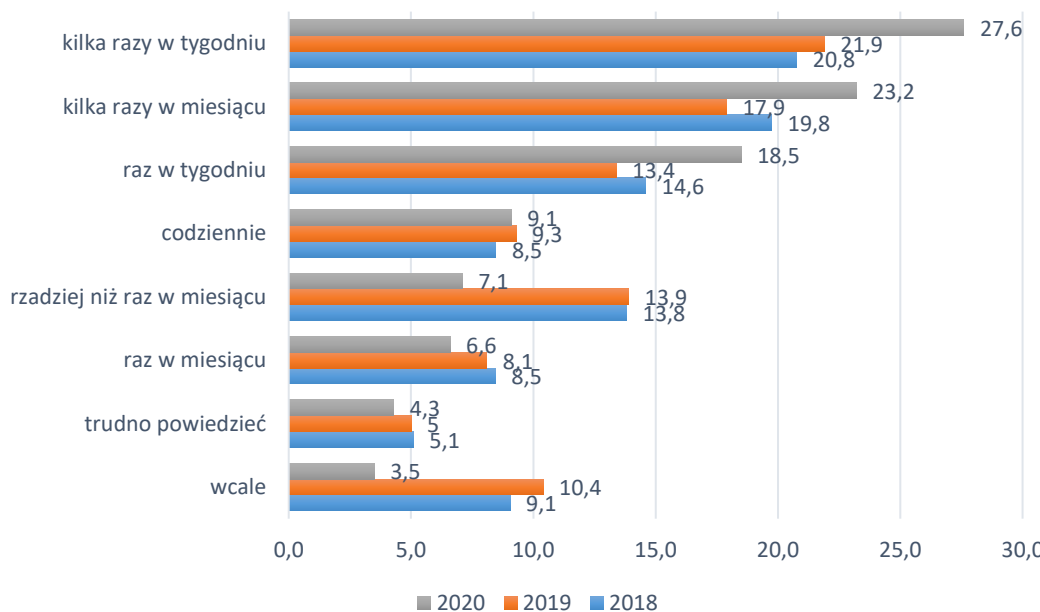

1.3. Widywanie patroli policyjnych

Polacy deklarują widywanie pieszych lub zmotoryzowanych patroli policyjnych przeważnie kilka razy w tygodniu (27,6%) lub kilka razy w miesiącu (23,2%). Blisko jedna piąta ankietowanych (18,5%) twierdzi, że widuje je raz w tygodniu, a jedna dziesiąta (9,1%) - codziennie. Jedna dziesiąta badanych twierdzi, że wcale nie widuje patroli policyjnych Wykres 3.

W porównaniu z poprzednimi edycjami badania, można stwierdzić, że patrole policyjne widywane są częściej - zauważalnie wzrósł odsetek wskazań na „kilka razy w tygodniu” (o 5,7 p.p.), kilka razy w miesiącu” (o 5,3 p.p.) i „raz w tygodniu (o 5,1 p.p.)”.

Wykres 3. Jak często widuje Pan/i piesze lub zmotoryzowane patrole Policji?

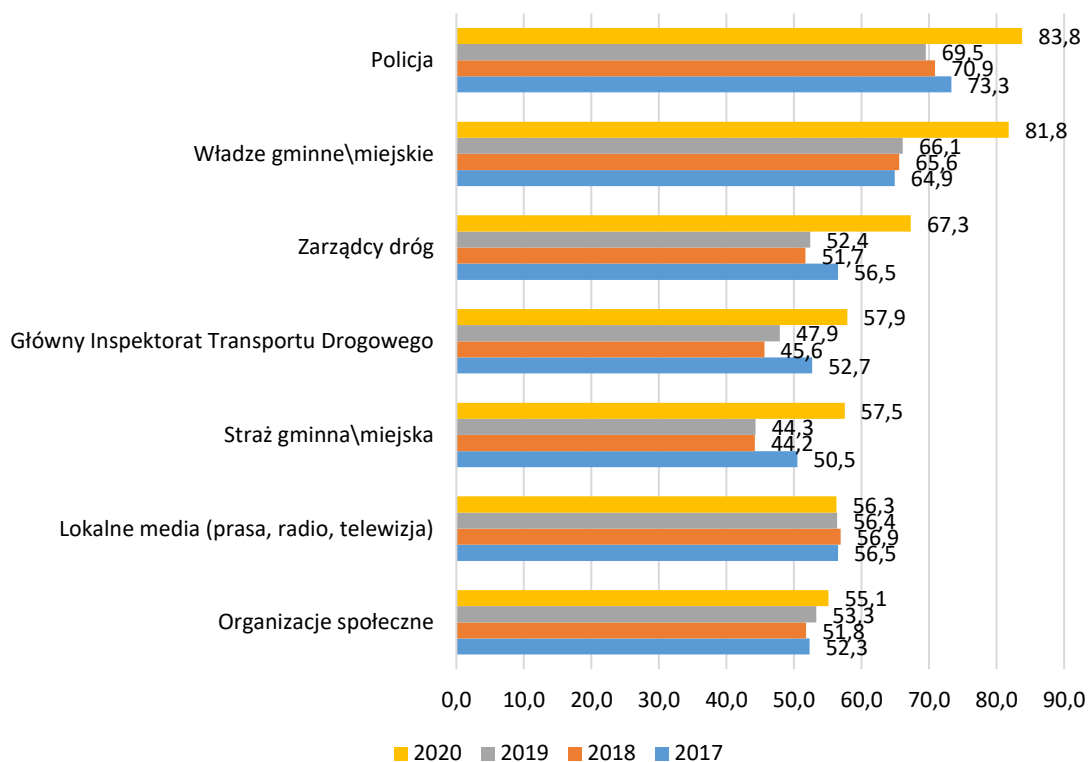

1.4. Ocena zaangażowania Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym

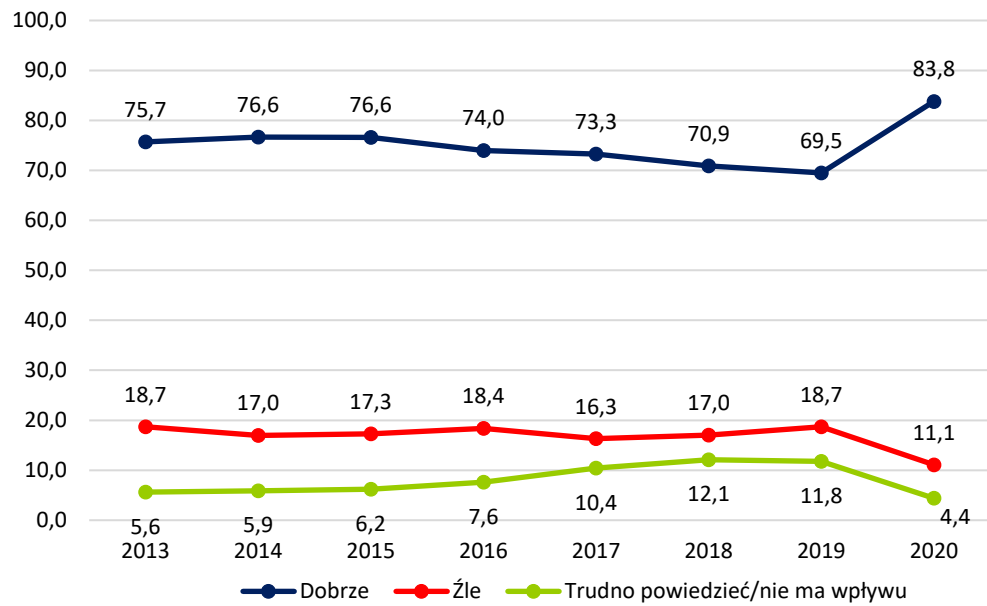
Zdecydowana większość Polaków (83,8%) pozytywnie ocenia zaangażowanie Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Negatywne oceny przyznaje co dziesiąty ankietowany (11,1%), a 4,4% nie potrafi wypowiedzieć się na ten temat.

W porównaniu do ubiegłego roku o 14,3 p.p. wzrósł odsetek wskazań na ocenę pozytywną. Warto też podkreślić, że Policja jest najwyżej ocenianą w tym zakresie instytucją spośród poddanych badaniu. Wykresy 4 i 5.

Wykres 4. Jak Pan(i) ocenia zaangażowanie niżej wymienionych organów/instytucji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym?

Wykres 5. Jak Pan(i) ocenia zaangażowanie Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym?

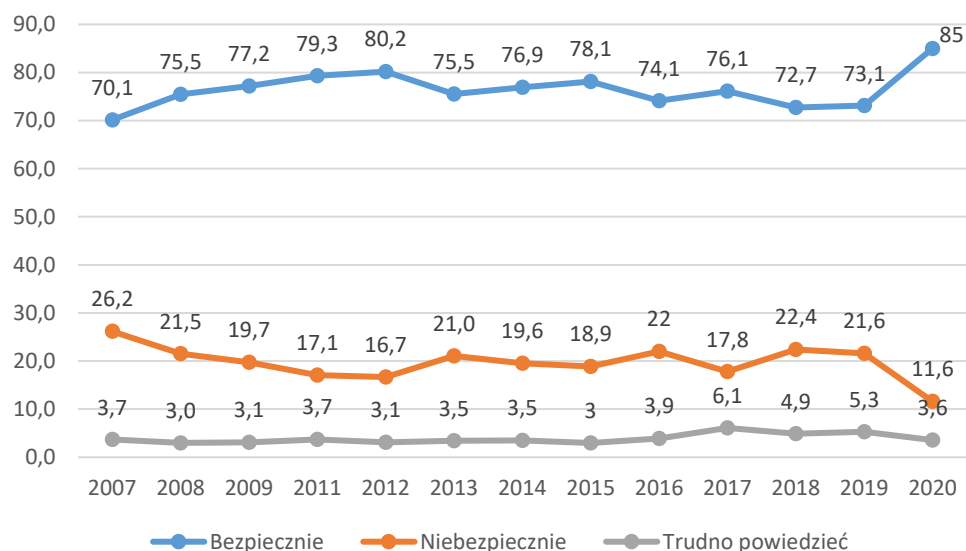
2. Lęk przed przestępczością

2.1. Poczucie bezpieczeństwa podczas spacerów po zmroku

Zdecydowana większość Polaków (85,0%) deklaruje, że czuje bezpiecznie podczas spacerów po zmroku w swojej okolicy. Brak poczucia bezpieczeństwa odczuwa nieco ponad jedna dziesiąta ankietowanych.

Można zauważyć, że w porównaniu z ubiegłym rokiem Polacy czują się bezpieczniej. Odsetek osób deklarujących poczucie bezpieczeństwa wzrósł o 11,9 p.p. przy jednoczesnym spadku (o 10 p.p.) odsetka osób deklarujących brak poczucia bezpieczeństwa. Wykres 6.

Wykres 6. Czy czuje się Pan(i) bezpiecznie spacerując w swojej okolicy po zmroku?

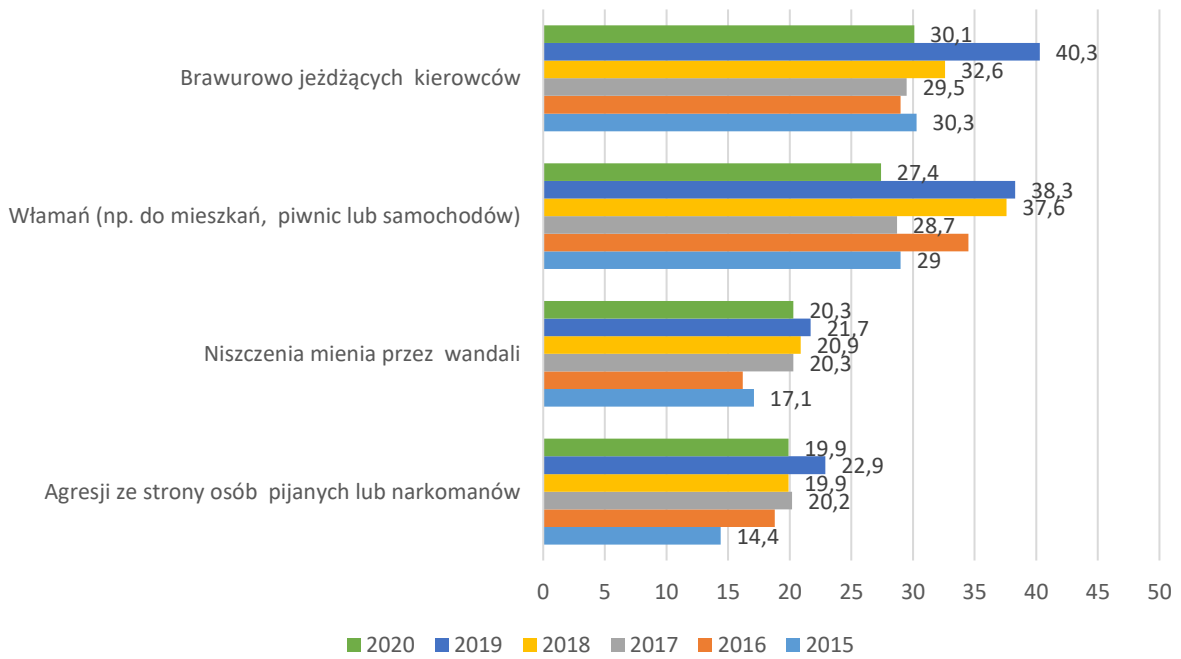

2.2. Największe zagrożenia

Największe obawy Polaków budzą brawurowo jeżdżący kierowcy oraz włamania (np. do mieszkań, piwnic lub samochodów). Na te zagrożenia wskazuje ponad dwie piąte ankietowanych (odpowiednio 30,1% i 27,4,3%). Jedna piąta badanych odczuwa lęk przed niszczeniem mienia przez wandalów (20,3%) oraz przed agresją ze strony osób pijanych lub narkomanów (19,9%). Pozostałe zagrożenia są wskazywane przez mniej niż jedną piątą ankietowanych.

Warto zauważyć, że w porównaniu z poprzednią edycją badania zmniejszyły się obawy Polaków przed wszystkimi zagrożeniami. Największy spadek można zauważyć w przypadku wskazań na włamania oraz na brawurę kierowców (spadek odpowiednio o 10,9 p.p. i 10,2 p.p.). Wykres 7.

Wykres 7. Czego, jakich zagrożeń najbardziej obawia się Pan(i) w pobliżu swego miejsca zamieszkania?

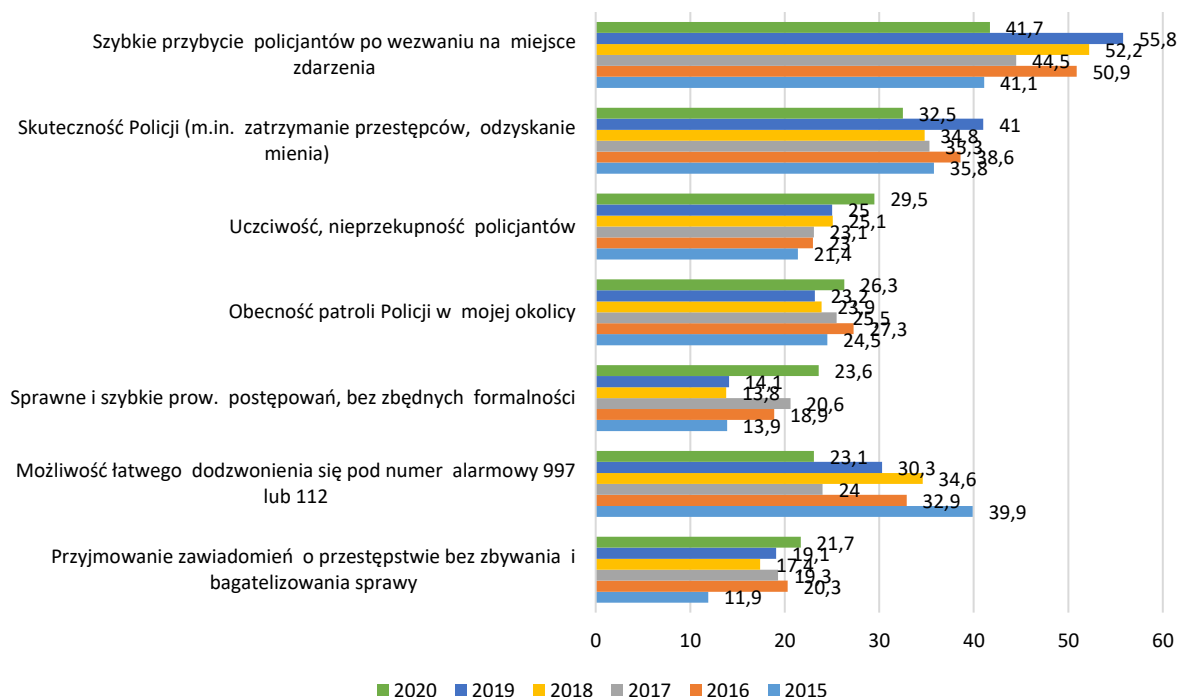

3. Oczekiwania wobec Policji

Dwie piąte Polaków (41,7%) oczekuje od policjantów szybkiego przybycia po wezwaniu na miejsce zdarzenia. Duże znaczenie ma również skuteczność Policji, na którą wskazuje blisko jedna trzecia badanych (32,5%). Ważną dla ankietowanych kwestią jest również uczciwość, nieprzekupność policjantów (29,5%). Około jedna czwarta respondentów wskazuje na obecność patroli policyjnych w okolicy miejsca zamieszkania (26,3%), sprawne i szybkie prowadzenie postępowań, bez zbędnych formalności (23,6%) oraz na możliwość łatwego dodzwonienia się pod numer alarmowy (23,1%). Co piąty badany oczekuje, że zawiadomienia o przestępstwie będą przyjmowane bez zbywania i bagatelizowania sprawy (21,7%).

W porównaniu do poprzedniej edycji badania, ankietowani częściej wskazują na sprawne i szybkie prowadzenie postępowań, bez zbędnych formalności (wzrost o 9,5 p.p.), uczciwość, nieprzekupność policjantów (o 4,5 p.p.) oraz na obecność patroli Policji w okolicy (o 3,1 p.p.), natomiast rzadziej na szybkie przybycie policjantów po wezwaniu na miejsce zdarzenia (spadek o 14,1 p.p.), skuteczność Policji (o 8,5 p.p.), a także na możliwość łatwego dodzwonienia się pod numer alarmowy 997 lub 112 (o 7,2 p.p.). Wykres 8.

Wykres 8. Które kwestie związane z pracą Policji są dla Pana/i najważniejsze?

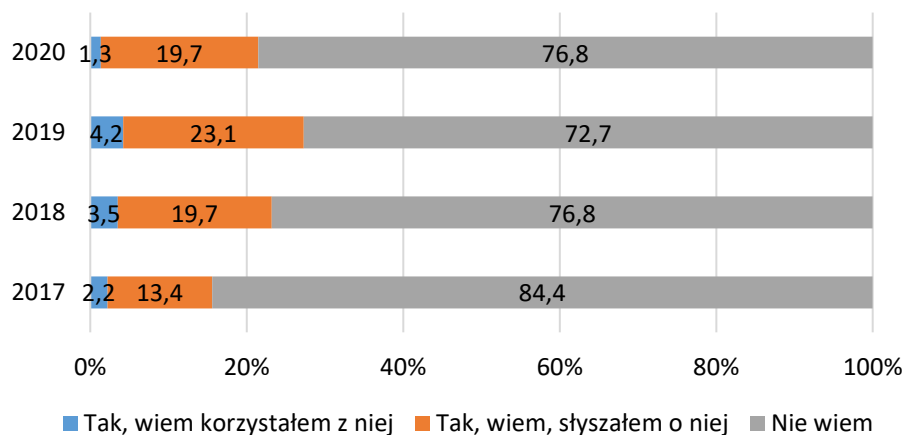

4. Znajomość aplikacji Moja Komenda i portalu Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

4.1. Moja Komenda

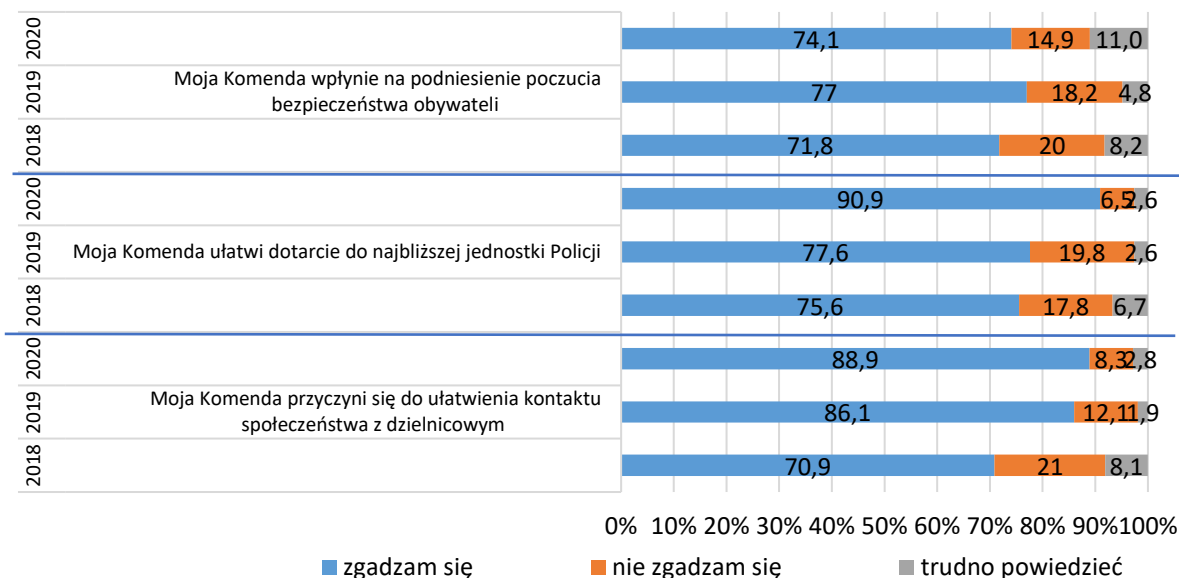
Ponad trzy czwarte badanych (76,8%) twierdzi, że nie zna aplikacji Moja Komenda. Co piąty ankietowany (19,7%) słyszał o niej, a 1,3% deklaruje, że z niej korzystało. W porównaniu z poprzednimi edycjami badania, można zauważyć, że znajomość tej aplikacji wśród społeczeństwa jest mniejsza. Wykres 9.

Wykres 9. Czy wie Pan/i o funkcjonowaniu aplikacji mobilnej Moja Komenda?

Osobom, które zadeklarowały korzystanie z aplikacji przedstawiono kilka stwierdzeń i poproszono o odniesienie się do nich. Jak wskazują wyniki badania, zdecydowana większość tej grupy respondentów uważa, że aplikacja *Moja Komenda* ułatwi dotarcie do najbliższej jednostki Policji (90,9%), a także przyczyni się do ułatwienia kontaktu społeczeństwa z dzielnicowym (88,9%). O tym, że aplikacja ta wpłynie na podniesienie poczucia bezpieczeństwa obywateli jest przekonane trzy blisko czwarte badanych (74,1%). Wykres 10.

Wykres 10. Proszę odnieść się do poniższych stwierdzeń, N=215

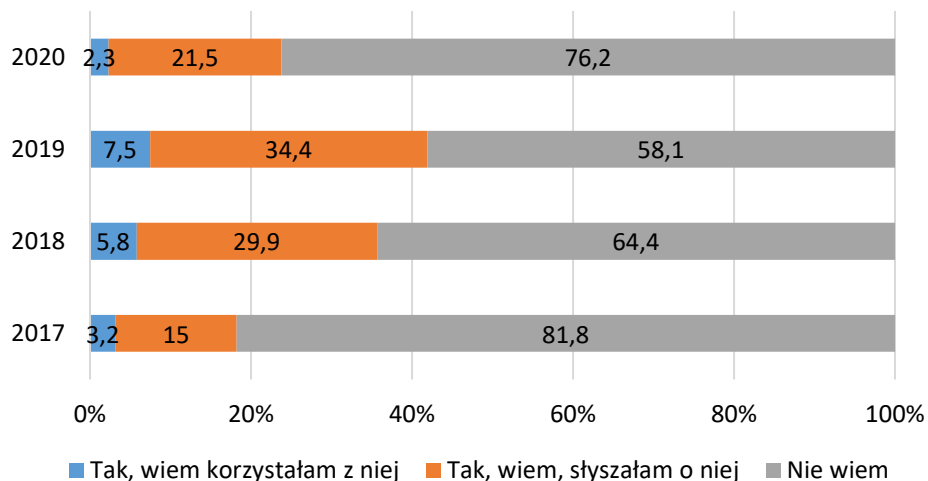

4.2. Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

Ponad trzy czwarte ankietowanych (76,2%) twierdzi, że nie zna portalu Krajowa Mapa Zagrożeń, co piąty badany (21,5%) o nim słyszał, a 2,3% z niego korzystało.

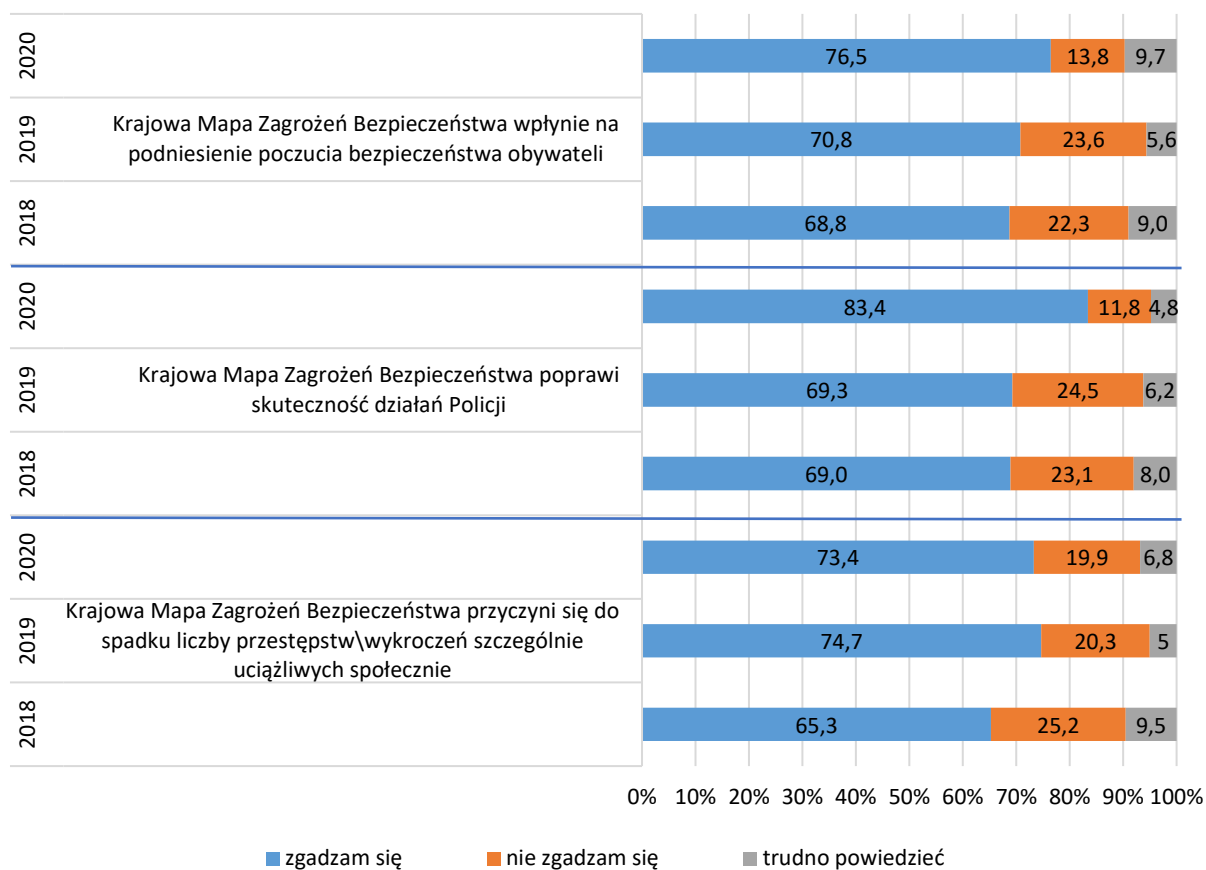
W porównaniu z poprzednimi edycjami, można zaobserwować, że znajomość Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa wśród społeczeństwa zmniejszyła się. Wykres 11.

Wykres 11. Czy wie Pan/i o funkcjonowaniu aplikacji internetowej Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa?

Podobnie jak w przypadku aplikacji Moja Komenda, użytkownikom Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa przedstawiono listę stwierdzeń z prośbą o odniesienie się do nich. Zdecydowana większość tej grupy respondentów uważa, że *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa* poprawi skuteczność działań Policji (83,4%), a około trzy czwarte ankietowanych sądzi, że wpłynie na podniesienie bezpieczeństwa obywateli (76,5%) oraz przyczyni się do spadku liczby przestępstw/wykroczeń szczególnie uciążliwych społecznie (73,4%). Wykres 12.

Wykres 12. Proszę odnieść się do poniższych stwierdzeń N=394

5. Zawód policjanta

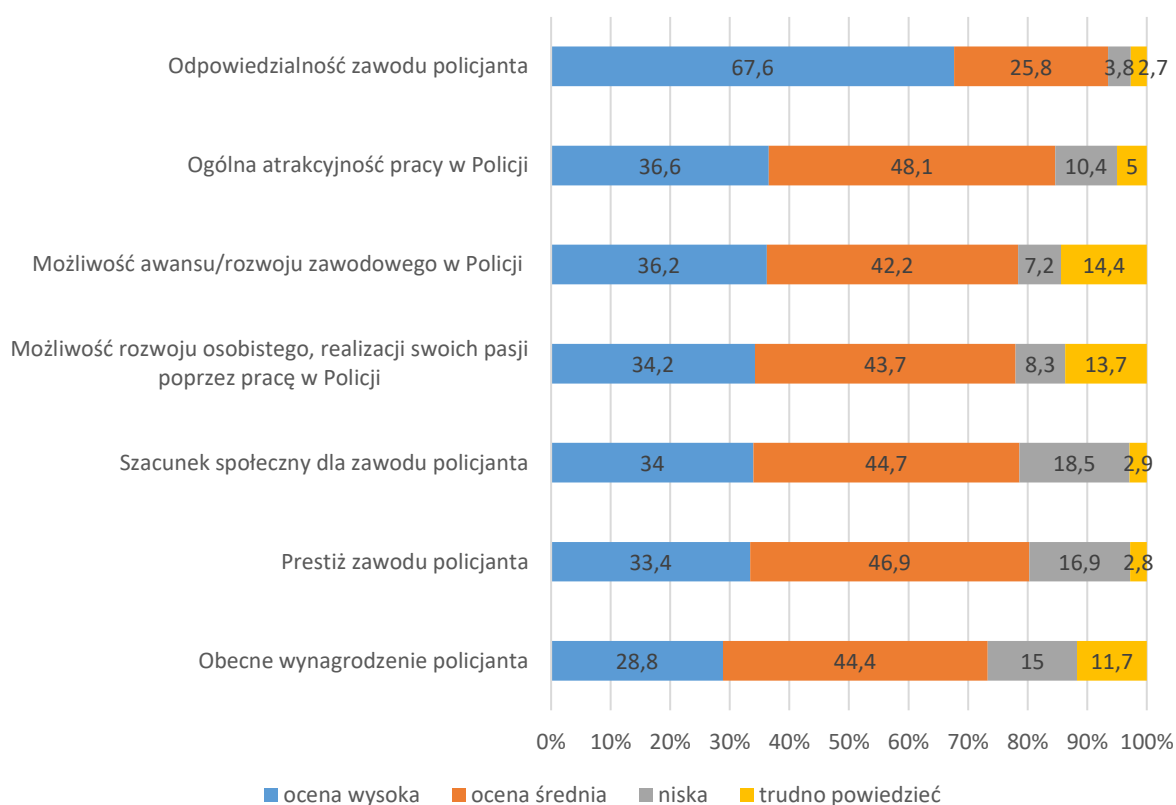
5.1. Atrakcyjność zawodu policjanta

W ostatniej edycji badania poproszono Polaków o ocenę atrakcyjności zawodu policjanta. Przedstawiono im listę czynników związanych z pracą w Policji i poproszono o ocenienie ich na skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę bardzo niską, a 5 – bardzo wysoką.

Jak wskazują wyniki badania, najwyższej oceniana jest odpowiedzialność zawodu policjanta (67,6% ocen wysokich). Kolejne elementy są oceniane wysoko przez znacznie mniejszy odsetek ankietowanych. Około jedna trzecia przyznaje wysoką ocenę następującym czynnikom: ogólna atrakcyjność pracy w Policji (36,6%), możliwość awansu/rozwoju zawodowego w Policji (36,2%), możliwość rozwoju osobistego, realizację swoich pasji (34,2%), szacunek społeczny dla zawodu policjanta (34,0%) oraz prestiż zawodu policjanta (33,4%). Należy jednak zwrócić uwagę, że ponad 40% badanych przyznaje oceny przeciętne w przypadku tych elementów, a w przypadku szacunku dla zawodu policjanta niemal jedna piąta (18,5%) przyznaje ocenę niską.

Najmniej wysokich ocen pojawia się w przypadku obecnego wynagrodzenia policjantów (28,8%). Niemal połowa (44,4%) ocenia ten aspekt przeciętnie, natomiast 15,0% przyznaje ocenę niską. Wykres 13.

Wykres 13. Ocena atrakcyjności zawodu policjanta

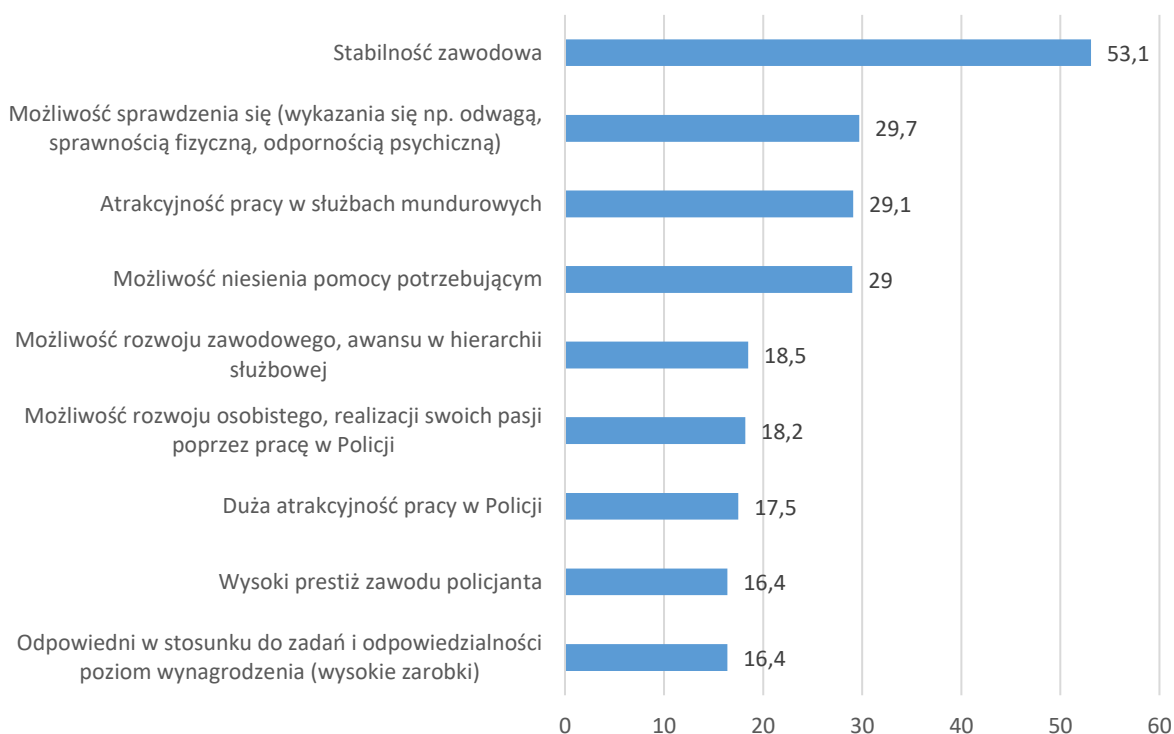
* na potrzeby analizy połączono kategorie 1 i 2 (ocena niska) oraz 4 i 5 (ocena wysoka)

5.2. Wybór zawodu policjanta

Uczestnikom badania zapytano, co ich zdaniem w największym stopniu przyczynia się do wyboru zawodu policjanta. Jak wynika z ich wypowiedzi, czynnikiem, który ma na to największy wpływ jest stabilność zawodowa (53,1%). Kolejne powody wyboru wskazywane są rzadziej – ponad jedna czwarta respondentów wskazuje na możliwość sprawdzenia się (29,7%), atrakcyjność pracy w służbach mundurowych (29,1%) i możliwość niesienia pomocy potrzebującym (29,0%). Pozostałe elementy są wskazywane przez mniej niż jedną piątą badanych.

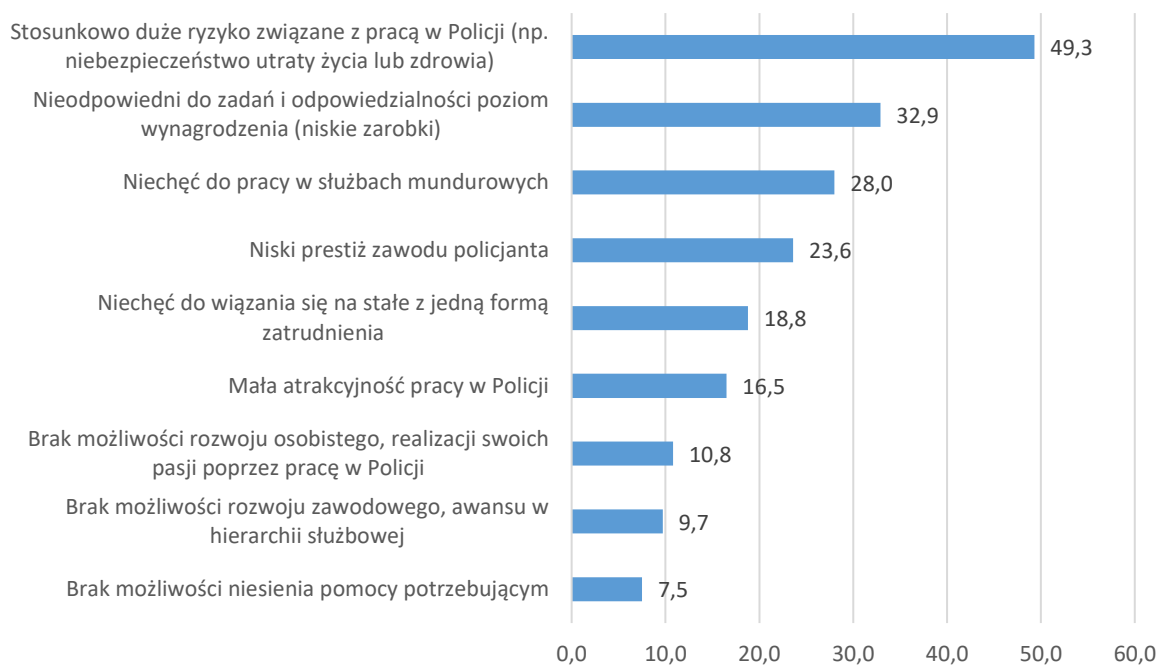
Warto zwrócić uwagę, że wśród czynników mogących przyczynić się do wyboru zawodu policjanta najrzadziej wskazywane są wysoki prestiż zawodu policjanta i odpowiednie zarobki (po 16,4%). Wykres 14.

Wykres 14.. Które kwestie, Pana(i) zdaniem, przyczyniają się do wyboru zawodu policjanta?

Wśród czynników, które mogą przyczynić się do braku wyboru zawodu policjanta ankietowani najczęściej wskazują na duże ryzyko związane z pracą w Policji. Twierdzi tak blisko połowa z nich (49,3%). Niemal jedna trzecia twierdzi, że powodem są zbyt niskie zarobki (32,9%). Około jedna czwarta respondentów wskazuje na niechęć do pracy w służbach mundurowych (28,0%) oraz na niski prestiż zawodu policjanta (23,6%). Pozostałe czynniki są wskazywane przez mniej niż jedną piątą badanych. Wykres 15..

Wykres 15.. Które kwestie, Pana(i) zdaniem, przyczyniają się do wyboru zawodu policjanta?

Podsumowanie

- Zdecydowana większość Polaków dobrze ocenia zarówno skuteczność Policji, jak i pracę policjantów pełniących służbę w okolicy ich miejsca zamieszkania. W obu przypadkach odsetek wskazań na oceny pozytywne wzrósł znacząco w porównaniu do poprzedniej edycji badania i jest najwyższy w całej jego historii.
- Patrole policyjne widywane są w większą częstotliwością niż w ubiegłym roku. Badani deklarują, że widują je przeważnie kilka razy w tygodniu lub kilka razy w miesiącu.
- Zdecydowana większość Polaków pozytywnie ocenia zaangażowanie Policji w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W porównaniu do ubiegłego roku znacząco wzrósł odsetek wskazań na ocenę pozytywną. Policja jest najwyższej ocenianą w tym zakresie instytucją spośród poddanych badaniu.
- Zdecydowana większość mieszkańców naszego kraju czuje się bezpiecznie podczas spacerów po zmroku w swojej okolicy. W porównaniu do poprzednich edycji badania, poczucie bezpieczeństwa zauważalnie wzrosło.
- Największe obawy Polaków budzą brawurowo jeżdżący kierowcy oraz włamania (np. do mieszkań, piwnic lub samochodów). Powodem lęku jest też niszczenie mienia przez wandali oraz agresja ze strony osób pijanych lub narkomanów. Warto podkreślić, że w porównaniu z poprzednią edycją badania zmniejszyły się obawy badanych przed wszystkimi zagrożeniami.
- Najważniejszą kwestią związaną z pracą Policji jest dla Polaków szybkie przybycie po wezwaniu na miejsce zdarzenia. Oczekuje się również skuteczności oraz uczciwości i nieprzekupności policjantów. Ważna jest też obecność patroli policyjnych w okolicy miejsca zamieszkania, sprawne i szybkie prowadzenie postępowań, bez zbędnych formalności, a także możliwość łatwego dodzwonienia się pod numer alarmowy. Ankietowani chcieliby, aby zawiadomienia o przestępstwie będą przyjmowane bez zbywania i bagatelizowania sprawy.
- Ponad trzy czwarte badanych twierdzi, że nie zna aplikacji Moja Komenda ani portalu Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, co piąty o nich słyszał, a niewielki odsetek deklaruje, że z nich skorzystał. Znajomość obu aplikacji wśród społeczeństwa jest mniejsza niż w ubiegłym roku.
- Wśród czynników wpływających na atrakcyjność zawodu policjanta najwyższej oceniana jest odpowiedzialność tego zawodu, a najniższej wynagrodzenie.
- Zdaniem Polaków, do wyboru zawodu policjanta w największym stopniu przyczynia się stabilność zawodowa. Warto podkreślić, że najrzadziej wskazywane są wysoki prestiż zawodu policjanta i odpowiednie zarobki. Wśród czynników, które mogą przyczynić się do braku wyboru zawodu policjanta ankietowani najczęściej wskazują na duże ryzyko związane z pracą w Policji oraz zbyt niskie zarobki.